

Pagna ewlenija>Tehid ta' azzjoni legali>Atlas Ġudizzjarju Ewropew dwar kwistjonijiet ċivili>Talbiet żgħar

Talbiet żgħar

Ungerija

#### Artikolu 25 1 (a) Il-qrati kompetenti

Skont l-Artikolu 599 tal-Att CXXX tal-2016 dwar il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, il-Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar taqta' taht il-kompetenza u l-ġurisdizzjoni territorjali esklużiva tal-qorti distrettwali li topera fis-sede tal-Qorti Ġenerali, u tal-Qorti Ċentrali tad-Distrett ta' Buda (Budai Központi Kerületi Bíróság) f'Budapest.

#### Artikolu 25 1 (b) Mezzi ta' komunikazzjoni

Fir-rigward tal-bidu tal-proċedimenti, *ir-Regolament (KE) Nru 861/2007 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Lulju 2007 li jistabbilixxi Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar* ("ir-Regolament") jipprovdi li l-attur jibda l-Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar billi jimla l-formola tat-talba standard A, kif tinsab fl-Anness I, u jipprezentaha fil-qorti jew fit-tribunal kompetenti direttament, bil-posta jew bi kwalunkwe mezz ieħor ta' komunikazzjoni, bħall-fax, l-posta elettronika jew kwalunkwe mezz ieħor ta' komunikazzjoni, aċċettabbli għall-Istat Membru fejn tinbeda l-proċedura (l-Artikolu 4(1) tar-Regolament). Mir-regoli tar-Regolament jirriżulta li t-talba tista' tiġi pprezentata bil-miktub. Il-formola tat-talba standard A, tista' tiġi pprezentata lill-qorti, tista' tintbagħat lill-qorti bil-posta u tista' tiġi pprezentata b'mezzi elettronici, f'konformità mal-Artikolu 25(1)(d) tal-prospett.

L-Artikolu 600(1) tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili jipprovdi li l-attur jista' jipprezenta t-talba verbalment fil-qorti kompetenti distrettwali, li l-qorti tirreġistra billi tuża l-formola standard preskritta. Din id-dispożizzjoni hija f'konformità mal-Artikolu 11 tar-Regolament, li jipprevedi assistenza Prattika sabiex jimlew il-formoli.

#### Artikolu 25 1 (c) Awtoritajiet jew organizzazzjonijiet li jipprovdu assistenza Prattika

L-Artikolu 6 tad-Digriet Nru 14/2002 tal-1 ta' Awwissu 2002 tal-Ministru għall-Ġustizzja dwar ir-regoli tal-amministrazzjoni tal-qorti jipprovdi li l-uffiċċju jircievi klijenti matul il-perjodu speċifikat mill-president tal-qorti jew, fil-każ ta' qrati distrettwali, mill-president tal-qorti reġjonali. Tabella tal-informazzjoni tintwera f' post aċċessibbli għall-pubbliku fil-qorti, u tindika fejn u meta l-klijenti jistgħu jipprezentaw it-talbiet jew l-ilmenti tagħhom; meta u fejn jistgħu jfittxu informazzjoni; min huwa intitolat li jircievi sottomissjonijiet, meta u f'liema kamra; u tindika li s-sottomissjonijiet jistgħu jitqiegħdu wkoll fil-mailbox fil-qorti. Il-qorti tista' tipprovdi wkoll informazzjoni b'mezzi elettronici u tista' tippubblikaha fuq l-internet.

Skont id-Digriet Nru 14/2002 dwar ir-regoli tal-amministrazzjoni tal-qorti, il-qrati jipprovdu assistenza Prattika lill-klijenti matul il-hinijiet tal-uffiċċju, u aktar informazzjoni hija disponibbli fuq <http://www.birosag.hu/>.

Skont l-Att LXXX tal-2003 dwar l-għajnuna legali, l-assistenti legali jipprovdu, fost oħrajn, pariri legali lill-klijenti jew iħejju sottomissjonijiet jew dokumenti oħrajn, li t-tariffi u l-ispejjeż tagħhom jiġu avvanzati lill-assistenti legali mill-Istat minflok mill-klijent. L-għajnuna hija soġġetta għal klijenti li jfittxu parir legali dwar id-drittijiet u l-obbligi proċedurali tagħhom, jew li jħejju sottomissjoni bl-għan li jsiru dikjarazzjonijiet legali sussegwenti fil-kawża. Il-klijenti għandhom jappartjenu għall-gruppi ta' persuni speċifikati fl-Artikoli 4 sa 9 tal-Att LXXX tal-2003, l-introjtu tagħhom ma jistax jaqbez l-ammonti speċifikati f' dawk l-Artikoli u ma jistgħux ikunu soġġetti għall-kundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 10 tal-Att LXXX tal-2003 bl-esklużjoni tal-eligibbiltà għall-għajnuna.

Jekk proċedura tkun diġà pendenti, l-Artikolu 11(1) tal-Att LXXX tal-2003 jipprovdi li, fil-qafas tal-għajnuna legali, l-Istat jipprovdi rappreżentanza legali lill-attur, lill-konvenut, lill-intervenjent (parti terza), lill-parti interessata, lill-petizzjonant u lill-intimat, u f'konformità mad-dispożizzjonijiet imsemmija hawn fuq, javvanza jew iħallas l-ispejjeż tagħha f'isem il-klijent. Minbarra l-kundizzjonijiet stabbiliti fl-Att LXXX tal-2003, il-klijenti jitqiesu eligibbli anki jekk ikunu eżentati mill-ħlas. Il-klijenti huma eligibbli għall-għajnuna jekk, minhabba n-nuqqas ta' għarfien espert legali tagħhom jew il-kumplessità tal-kawża, ma jkunux jistgħu jirrapprezentaw l-interessi tagħhom jew jiżguraw id-drittijiet proċedurali tagħhom b'mod effettiv kieku pproċedew personalment.

#### Artikolu 25 1 (d) Mezzi ta' notiffika u komunikazzjoni elettronici u metodi biex wieħed jagħti l-kunsens tiegħu għalihom

L-Artikolu 13 tar-Regolament jistabbilixxi regoli dwar in-notiffika ta' dokumenti u komunikazzjonijiet bil-miktub oħra.

Sabiex jiġi żgurat li l-komunikazzjoni mal-qorti fi proċedimenti tal-qorti titwettagħ bl-aktar mod komprensiv possibbli u preferibbilment b'mod elettroniku, il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili jagħmel il-komunikazzjoni elettronika mal-qorti possibbli u parzjalment obbligatorja. Skont il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, f'konformità mad-dispożizzjonijiet tal-punt (e), il-klijenti jew ir-rappreżentanti tagħhom jistgħu jagħzlu li jikkomunikaw b'mod elettroniku, jew, jekk ikunu meħtieġa jagħmlu dan, għandhom jikkomunikaw mal-qorti b'mezzi elettronici.

Il-klijenti li jikkomunikaw b'mod elettroniku, għandhom jibagħtu l-formola tat-talba, kif ukoll is-sottomissjonijiet u l-evidenza dokumentarja l-oħra kollha, lill-qorti permezz tas-servizz ta' sostenn għas-sottomissjoni tal-formola (billi jimlew formoli elettronici li jissodisfaw l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi u billi jidentifikaw lilhom infushom b'suċċess b'mod elettroniku).

Il-komunikazzjoni elettronika mal-qrati ssejtn permezz ta' tliet mezzi ta' komunikazzjoni:

- Mailbox li teħtieġ ir-registrazzjoni fis-Sistema Ċentrali għar-Registrazzjoni tal-Klijenti (spazju għall-ħzin meqjus bħala indirizz ta' notiffika sigur disponibbli għall-amministrazzjoni personali; qabel kien il-Gateway tal-Klijent),
- Mailbox Uffiċjali (riżervat għall-komunikazzjoni elettronika uffiċjali għall-korpi amministrattivi),
- Portal tal-Kumpaniji (spazju għall-ħzin meqjus bħala indirizz ta' notiffika sigur disponibbli għall-organizzazzjonijiet tan-negozju u avukati individwali, avukati tal-Komunità Ewropea u avukati individwali tal-privattivi).

Kull persuna fiżika tista' tapplika għar-registrazzjoni fis-Sistema Ċentrali għar-Registrazzjoni tal-Klijenti mal-korp ta' registrazzjoni (fl-uffiċċju tas-servizzi tal-klijenti tal-Gvern, fl-uffiċċji tal-informazzjoni tal-Gvern (Kormaschlak), fl-uffiċċji tas-servizzi tal-klijenti tal-awtorità tat-taxxa, fl-ambaxxati u f'xi uffiċċji postali), jew b'mod elettroniku, b'karta tal-identità valida maħruġa wara l-1 ta' Jannar 2016. Ir-registrazzjoni personali teħtieġ dokument uffiċjali li jikkonferma l-identità (karta tal-identità, passaport, liċenzja tas-sewqan f'format ta' karta) u indirizz tal-posta elettronika. L-ċittadini barranin li mhux koperti mir-registru tad-data personali u tal-indirizzi jiġu identifikati permezz tal-passaport tagħhom jew, fejn applikabbli, tal-permess ta' residenza tagħhom. L-ċittadini tal-Istati Membri taż-ŻEE li mhux koperti mir-registru tad-data personali u tal-indirizzi jiġu identifikati permezz tal-passaport tagħhom jew dokument uffiċjali ieħor li jikkonferma l-identità tagħhom. Fil-mument tar-registrazzjoni, il-klijenti għandhom jagħtu prova tal-identità tagħhom u jiffirmaw dikjarazzjoni li tagħti l-kunsens għall-ipproċessar tad-data tagħhom. Sussegwentement, l-Uffiċċju Ċentrali jivverifika d-data pprovduta fir-registru tad-data personali u tal-indirizzi (jew, fil-każ ta' barranin li mhux koperti minnu, fir-registru tal-barranin). Minbarra din id-data, huma meħtieġa wkoll username uniku u indirizz tal-posta elettronika, peress li l-persuna fiżika tintbagħat f'dak l-indirizz il-kodiċi ta' darba meħtieġ għall-ewwel login.

Il-karatteristika komuni tal-Portal tal-Kumpaniji u l-Mailbox Uffiċjali hija li l-utenti għandu jkollhom drittijiet speċifiċi biex jużawhom. Il-**Mailbox Uffiċjali** tista' tintuża minn organizzazzjonijiet li jingħaqdu mas-Sistema Ċentrali. Is-servizz tal-**Portal tal-Kumpaniji** jista' jintuża minn organizzazzjonijiet tan-negozju u rappreżentanti legali.

Il-klijenti li jikkomunikaw b'mod elettroniku għandhom jibagħtu s-sottomissjoni tagħhom permezz ta' **formola** fejn il-President tal-Uffiċċju Nazzjonali għall-Ġudikatura jkun ipprova waħda. Jekk ma tiġi pprovduta l-ebda formola, il-klijenti li jikkomunikaw b'mod elettroniku għandhom itellgħu s-sottomissjoni tagħhom u l-hemżiet tagħha f'wieheċ mill-formati tal-fajl aċċettati mill-President tal-Uffiċċju Nazzjonali għall-Ġudikatura u ppublikati fis-sit web ċentrali tal-qrati (<http://www.birosag.hu/>). Biex inizzju l-formoli, jeħtieġ li l-klijenti jkunu installaw software speċjali għall-mili tal-formoli (Általános Nyomtatványkitöltő Ketiprogramm (**ÁNYK**)) biex jimlew il-formoli u jtellgħu dokumenti elettronici bħala hemżiet. Is-sottomissjoni u l-hemżiet tagħha għandhom jintbagħtu lill-qorti ffirmati jew awtentikati b'mod elettroniku permezz ta' servizz ta' awtentikazzjoni ta' dokument ibbażat fuq l-identifikazzjoni. Is-sit web ċentrali tal-qrati jipprovdi informazzjoni Prattika għall-mili tal-formola. Jekk is-sottomissjonijiet ma jissodisfawx ir-rekwiżiti tal-IT, il-klijenti li jikkomunikaw b'mod elettroniku jġu nnotifikati direttament bħala parti mill-proċess ta' sottomissjoni. Jekk is-sottomissjonijiet intellgħin mill-klijenti li jikkomunikaw b'mod elettroniku jissodisfaw ir-rekwiżiti tal-IT, dawn jintbagħtu **konferma tar-riċevuta** permezz tas-sistema ta' notifika. Is-sottomissjoni titqies li giet notifikata lill-qorti fil-ħin indikat fiha.

Il-qorti tibgħat lill-klijenti li jikkomunikaw b'mod elettroniku **ċertifikat tar-riċevuta** tas-sottomissjonijiet kollha, permezz tas-sistema ta' notifika (awtomatikament). (L-Artikolu 75/C tad-Digriet Nru 14/2002 dwar ir-regoli tal-amministrazzjoni tal-qorti).

Il-klijenti li jikkomunikaw b'mod elettroniku jġu nnotifikati bil-posta elettronika dwar ir-riċevuta tad-dokumenti u jaċċedu d-dokumenti billi jikklikkjaw il-link għad-dokument. Jekk tiklikkja il-link toħloq **konferma elettronika tar-riċevuta** li tindika l-isem tal-ispeditur u tad-destinatarju, in-numru tal-kawża u d-data tal-riċevuta tad-dokument, u din tintbagħat kemm lill-qorti kif ukoll lill-klijenti li jikkomunikaw b'mod elettroniku. Il-konferma elettronika tar-riċevuta u l-konferma tar-riċevuta bil-posta msemija fil-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili jissodisfaw ir-rekwiżiti tal-konferma tar-riċevuta fl-Artikolu 13(1) tar-Regolament. Jekk is-sistema ta' notifika tindika li d-dokument ma jkunx wasal minkeja li jkun għe nnotifikat darbtejn, huwa jitqies li jkun għe nnotifikat fil-ħames jum ta' xogħol wara d-data indikata fit-tieni ċertifikat ta' notifika.

#### **L-Artikolu 25 1(e) Persuni jew professjonijiet, obbligati jaċċettaw in-notifika ta' dokumenti jew komunikazzjonijiet oħrajn bil-miktub permezz ta' mezzi elettronici**

L-Artikolu 13 tar-Regolament jistabbilixxi regoli dwar in-notifika ta' dokumenti u komunikazzjonijiet bil-miktub oħra.

Sabiex jiġi żgurat li l-komunikazzjoni mal-qorti fi proċedimenti tal-qorti titwettaq bl-aktar mod komprensiv possibbli u b'mod elettroniku fl-ikbar numru ta' kawżi possibbli, il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili jagħmel il-komunikazzjoni elettronika mal-qorti possibbli u parzjalment obligatorja.

Skont ir-regola ta' referenza stabbilita fl-Artikolu 608 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, il-gruppi ta' persuni li jikkomunikaw b'mod elettroniku huma elenkati fl-*Att CCXII tal-2015 li jstabbilixxi regoli ġenerali dwar l-amministrazzjoni elettronika u s-servizzi fiduċjarji*.

Skont l-Artikolu 9(1) tal-Att CCXII tal-2015, sakemm ma jkunx previst mod ieħor f'Att jew fi trattat internazzjonali bis-saħħa ta' impenn skont trattat internazzjonali, il-komunikazzjoni elettronika hija obligatorja għal

(a) dawn li ġejjin meta jaġixxu bħala klijenti:

(aa) operatori ekonomiċi,

(ab) l-Istat,

(ac) gvernijiet lokali,

(ad) korpi baġitarji,

(ae) il-prosekutur pubbliku,

(af) nutara,

(ag) korpi tas-settur pubbliku,

(ah) awtoritajiet amministrattivi oħra mhux koperti fil-punti (ac)–(ag); u

(b) il-konsulenti legali tal-klijenti.

Skont l-Artikoli 608(2) u 75(1) tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, dawn li ġejjin huma meqjusa bħala rappreżentanti legali:

(a) avukati u uffiċċji legali;

(b) konsulenti legali tal-kamra tal-avukati fil-każijiet definiti mill-Att dwar il-Prattika Legali;

(c) imħallef u segretarju tal-qorti awtorizzati biex jirrappreżentaw lill-qorti vestita b'personalità ġuridika;

(d) prosekutur pubbliku li għandu s-setgħa li jirrappreżenta lill-Uffiċċju tal-Prosekutur Ġenerali;

(e) avukati apprendisti u relaturi legali (jekk ikunu permessi jaġixxu fil-kawżi skont il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili), u

(f) persuni oħra definiti mil-leġiżlazzjoni.

#### **Artikolu 25 1 (f) Tariffi tal-qorti u l-metodi tal-ħlas**

L-Artikolu 74(1) tal- *Att XCIII tal-1990 dwar id-dmirijiet* jagħti lill-parti li tibda l-proċedura, l-għażla – sakemm jeżistu l-kundizzjonijiet tekniċi għal dan – li tħallas it-tariffi kollha tal-qorti b'mod elettroniku permezz tas-sistema elettronika ta' ħlas u ta' saldu, minflok permezz ta' bolol tat-taxxa, fir-rigward tal-proċedimenti kollha tal-qorti (kemm jekk mibdiya fuq karta kif ukoll b'mezzi elettronici). Is-sistema elettronika ta' ħlas u ta' saldu hija servizz ċentrali ta' ħlas elettroniku (bis-sistema ta' saldu assocjata) li jippermetti lill-klijenti jissodisfaw l-obbligazzjoni ta' ħlas tagħhom lill-korpi li jipprovdu amministrazzjoni elettronika, inkluż b'mod elettroniku, bl-użu ta' kard tal-bank, kard tal-bank virtwali jew servizzi bankarji fuq l-internet, matul amministrazzjoni elettronika.

Skont l-Artikolu 42(1) tal-Att XCIII tal-1990 dwar id-dmirijiet, ir-rata ġenerali tat-tariffi tal-qorti hija 6 % tal-valur tas-suġġett tat-tilwima fi proċedimenti kontenzjużi u 3 % tal-valur tas-suġġett tat-tilwima fi proċedimenti mhux kontenzjużi. Skont l-Artikolu 46(1) tal-Att XCIII tal-1990, l-appelli kontra s-sentenzi jgarrbu tariffa ta' 8 % tal-valur tas-suġġett tat-tilwima.

#### **Artikolu 25 1 (g) Il-proċedura tal-appell u l-qrati kompetenti għal appell**

Ir-rimedju ordinarju rilevanti għall-finijiet tar-Regolament huwa l-appell u r-rimedju straordinarju huwa l-proċess ġdid u t-talba għal eżami mill-ġdid.

Il-proċedura tat-tieni istanza titressaq mill-appellant permezz ta' **appell** ippreżentat bil-miktub quddiem il-qorti tal-ewwel istanza. Il-partijiet u l-persuni li fir-rigward tagħhom id-deċiżjoni jkun fiha dispożizzjoni jistgħu jappellaw kontra l-parti tad-dispożizzjoni relatata magħhom. L-iskadenza biex jiġi ppreżentat appell hija ta' ħmista-il jum wara d-data meta tkun giet innotifikata d-deċiżjoni.

L-appell għandu jindika n-numru tas-sentenza kkontestata fl-appell u d-dispożizzjoni jew parti mis-sentenza kkontestata fl-appell, talba ċara li d-dispożizzjoni jew parti kkontestata mis-sentenza tal-ewwel istanza tiġi emendata jew annullata mill-qorti tat-tieni istanza, il-ksur sostantiv jew proċedurali li fuqu l-appellant jibbaża l-appell tiegħu, sakemm l-eżerċizzju tas-setgħa tal-eżami mill-ġdid ma jkunx marbut mal-kundizzjoni li jkun hemm ksur tal-liġi. L-appell għandu, bħala regola ġenerali, jiġi deċiż mill-qorti tat-tieni istanza mingħajr seduta, ħlief jekk xi waħda mill-partijiet titlob li ssir seduta, il-qorti tqis li din tkun iġġustifikata, jew ikollha tittieħed xhieda biex tintuża waqt seduta. Mozzjoni għal **proċess ġdid** tista' tiġi ppreżentata kontra sentenza finali u kwalunkwe deċiżjoni li jkollha l-istess effett jekk:

(a) il-parti tippreżenta kwalunkwe fatt jew evidenza, jew kwalunkwe deċiżjoni finali tal-qorti jew deċiżjoni uffiċjali oħra li l-qorti ma qisix matul il-kawża, sakemm din setgħet tirriżulta f'deċiżjoni aktar favorevoli għaliha li kieku kienet meqjusa originarjament;

(b) il-parti tkun tilfet il-kawża b'konsegwenza ta' kwalunkwe reat imwettaq minn imħallef li kellu parti fl-għoti tas-sentenza, jew mill-kontroparti jew minn kwalunkwe persuna oħra, b'mod li jmur kontra l-liġi;

(c) il-parti tirreferi għal sentenza tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem mogħtija fil-kawża tagħha stess, li tistabbilixxi ksur ta' kwalunkwe dritt previst fil-Konvenzjoni Ewropea għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fundamentali, iffirmata f'Ruma fl-4 ta' Novembru 1950, ippromulgata mill-Att XXXI tal-1993 u fil-protokoll addizzjonali tagħha, sakemm is-sentenza finali mogħtija fil-kawża tagħha tkun ibbażata fuq l-istess ksur, u l-parti ma rċeviet l-ebda sodisfazzjon mill-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem, jew id-dannu ma jistax jiġi rimedjat b'indennizz;

(d) sentenza finali relatata mal-istess dritt tkun giet preċedentement adottata qabel l-adozzjoni tas-sentenza kkonċernata;

(e) id-dikjarazzjoni tat-talba jew kwalunkwe dokument ieħor ikun ġie ipprezentat lill-parti permezz ta' avviż pubbliku bi ksur tad-dispożizzjonijiet dwar in-notifika tal-proċess permezz ta' notifika pubblika. L-Artikolu 393 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili

Talba għal proċess ġdid tiġi pprezentata fi żmien sitt xhur; dan it-terminu jibda jiddekorri mid-data meta s-sentenza kkontestata tkun saret finali, jew jekk il-parti tkun, sussegwentement, kisbet għarfien tar-raġuni għal proċess ġdid, jew kellha l-opportunità li tipprezenta mozzjoni għal proċess ġdid wara dan, it-terminu jibda minn dak iż-żmien. L-ebda proċess ġdid ma huwa possibbli wara ħames snin mid-data meta s-sentenza tkun saret finali; ma tista' tiġi pprovduta l-ebda ġustifikazzjoni għan-nuqqas ta' konformità ma' dan it-terminu. It-talba għal reviżjoni għandha tindika s-sentenza li tagħha jintalab il-proċess ġdid u l-kontenut tad-deċiżjoni li l-parti tixtieq tadotta. It-talba għandha tispeċifika l-fatti u l-evidenza li fuqhom huwa bbażat il-proċess ġdid u d-dokumenti rilevanti li għandhom jiġu meħmuża. Jekk it-talba ssir wara sitt xhur mid-data meta s-sentenza appellata tkun saret finali u vinkolanti, għandhom jingħataw raġunijiet. It-talba għal reviżjoni għandha tiġi pprezentata bil-miktub lill-qorti tal-ewwel istanza li taġixxi fil-kawża. Il-parti tista' wkoll tirreġistra t-talba fil-minuti. Il-qorti intitolata li tiddeċiedi dwar il-proċess ġdid għandha tkun il-qorti tal-ewwel istanza li taġixxi fil-kawża prinċipali. Skont il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, jekk proċess ġdid ikun permess, il-kawża għandha terġa' tinstema' fil-limiti tat-talba. Il-qorti tikkonferma s-sentenza kkontestata fit-talba għal reviżjoni fir-rigward tar-riżultat tal-proċess ġdid tal-kawża; jew, filwaqt li tirrevokaha kompletament jew parzjalment, tadotta deċiżjoni ġdida f'konformità mal-liġi. L-Artikoli 392-404 tal-Proċedura tal-Kodiċi Ċivili

Sogġett għall-eċċezzjonijiet stipulati mil-liġi, deċiżjoni tal-qorti tat-tieni istanza dwar il-mertu, li tkun saret finali u vinkolanti, tista' tiġi kkontestata permezz ta' **eżami mill-ġdid** bħala azzjoni straordinarja. Sakemm ma jkunx previst mod ieħor mil-liġi, is-sugġett tal-eżami mill-ġdid huwa sentenza finali dwar il-mertu tal-kawża jew deċiżjoni finali u vinkolanti dwar il-mertu tal-kawża.

Il-parti jew kwalunkwe persuna sogġetta għas-sentenza tista' titlob eżami mill-ġdid ta' sentenza finali jew ordni finali u vinkolanti fuq il-mertu tal-kawża mill-Curia kontra d-dispożizzjoni li taffettwa lilha billi tirreferi għal ksur li jaffettwa l-mertu tal-kawża jew għal deroga minn deċiżjoni ppubblikata tal-Curia fir-rigward ta' kwistjoni legali.

Fil-prinċipju, ma jista' jsir ebda eżami mill-ġdid f'kawża li tirrigwarda l-proprietà li l-valur ikkontestat fit-talba għal eżami mill-ġdid ma jaqbiżx il-HUF 5 miljun. Madankollu, fil-każ deskritt hawn fuq, il-Curia tista', bħala eċċezzjoni, tawtorizza eżami mill-ġdid jekk l-eżami tal-ksur li jaffettwa l-mertu tal-kawża jkun iġġustifikat mill-htieġa li tiġi żgurata l-unità jew l-iżvilupp ulterjuri tal-ġurisprudenza, l-importanza partikolari tal-kwistjoni legali mqajma jew is-sinifikat soċjali tagħha jew, fin-nuqqas ta' deċiżjoni mill-qorti tat-tieni istanza, il-htieġa ta' deċiżjoni preliminari mill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea. Il-parti tista' tipprezenta talba għal awtorizzazzjoni tal-eżami mill-ġdid lill-qorti tal-ewwel istanza fi żmien 45 jum min-notifika tas-sentenza.

It-talba għal awtorizzazzjoni tal-eżami mill-ġdid għandha tispeċifika s-sentenza li kontriha l-parti titlob eżami mill-ġdid, il-ksur li jaffettwa l-mertu tal-kawża, l-indikazzjoni preċiża tal-liġi miksura, u r-raġunijiet u l-punti tal-liġi li fuqhom hija bbażata l-awtorizzazzjoni.

It-talba għal eżami mill-ġdid għandha tiġi pprezentata lill-qorti li tkun harget id-deċiżjoni tal-ewwel istanza fi żmien 45 jum mid-data tan-notifika tad-deċiżjoni. It-talba għal eżami mill-ġdid għandha tissodisfa r-rekwiżiti ġenerali għas-sottomissjonijiet u għandha tinkludi l-hemżiet stabbiliti fl-Artikolu 413 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili. Bħala regola ġenerali, il-Curia tiddeċiedi dwar talbiet għal reviżjoni barra mis-seduti (l-Artikoli 405–424 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili).

#### **Artikolu 25 1 (h) Rieżami tal-proċedura tas-sentenza u l-qrati kompetenti biex jagħmlu dan ir-rieżami**

Skont l-Artikolu 18(1) tar-Regolament, il-qorti li tkun tat is-sentenza fil-Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar għandha l-ġurisdizzjoni li tiddeċiedi dwar it-talba għal eżami mill-ġdid. Id-deskrizzjoni tal-qrati li għandhom ġurisdizzjoni biex imexxu l-proċedura u għalhekk biex jagħtu sentenza hija pprovduta fit-taqsimha tal-prospett relatata mal-Artikolu 25(1)(a).

Abbażi tal-Artikolu 19 tar-Regolament, ir-regoli rilevanti tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili jirregolaw ukoll il-proċedura għat-talba għal eżami mill-ġdid, fi kwistjonijiet li għalihom l-Artikolu 18 tar-Regolament ma jipprovdi mod ieħor.

Fost id-dispożizzjonijiet li jirregolaw il-Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar, il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili fih regoli speċifiċi dwar l-eżami mill-ġdid skont l-Artikolu 18 tar-Regolament (l-Artikolu 602(1)–(3) tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili). Il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili jiddikjara espressament li r-regoli dwar il-verifika tan-nuqqas ta' azzjoni japplikaw għall-eżami mill-ġdid u jeskludi s-sottomissjoni ta' talba għal *restitutio in integrum* fil-każ ta' nuqqas ta' konformità mat-terminu għall-prezentata ta' appell dwar punt ta' liġi, u ma jippermettix id-dritt ta' appell kontra l-ordni li tiċċad it-talba għal eżami mill-ġdid *ex officio*.

Fuq din il-bażi, ir-raġuni għall-eżami mill-ġdid u ċ-ċirkostanzi li fuqhom huwa bbażat huma stabbiliti fit-talba għal eżami mill-ġdid skont l-Artikolu 18 tar-Regolament. It-talba ma għandhiex effett sospensiv fuq l-eżekuzzjoni tas-sentenza. Madankollu, jekk ikun jidher li t-talba aktarx se tintlaqa', il-qorti tista' tordna s-sospensjoni tal-eżekuzzjoni tad-deċiżjoni *ex officio* mingħajr ma tisma' lill-kontroparti. Il-qorti tista', fuq talba, temenda d-deċiżjoni dwar is-sospensjoni. Jekk eżami mill-ġdid ikun eskluż bil-liġi, jew jekk it-talba tiġi pprezentata tard, it-talba tiġi miċħuda mingħajr eżami tal-mertu tagħha. Qabel ma tiddeċiedi dwar it-talba, il-qorti tista' tisma' lill-partijiet. Jekk il-prerekwiżiti għal talba humiex issodisfati jiġi vvalutat b'mod ekwu. Jekk il-qorti tilqa' t-talba, il-proċedimenti jiġu ripetuti fil-qafas meħtieġ. Jista' jiġi pprezentat appell kontra deċiżjonijiet li jirrifutaw talba.

#### **Artikolu 25 1 (i) Lingwi aċċettati**

Il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili jipprovdi li l-proċedimenti jsiru bil-lingwa Ungeriza (l-Artikolu 113(1) tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili). Il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili jipprovdi wkoll li sakemm ma jkunx previst mod ieħor mil-liġi, minn att legali vinkolanti tal-Unjoni Ewropea jew minn konvenzjoni internazzjonali, is-sottomissjonijiet indirizzati lill-qorti għandhom jiġu pprezentati bl-Ungeriz u s-sottomissjonijiet u d-deċiżjonijiet tal-qorti jiġu nnotifikati bl-Ungeriz. Il-liġi tipprovdi wkoll li kulhadd huwa intitolat li juża l-lingwa materna verbalment fi proċedimenti tal-qorti, u fl-ambitu ta' konvenzjoni internazzjonali, jista' juża l-lingwa materna, il-lingwa reġjonali jew il-lingwa tal-minoranza nazzjonali. Il-qorti tahtar interpretu jew traduttur jekk dan ikun meħtieġ għall-eżekuzzjoni ta' dawn id-drittijiet jew jekk ikun meħtieġ mod ieħor skont id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Att relatati mal-użu tal-lingwi. Skont ir-regoli speċjali dwar il-Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar, il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili jipprovdi li l-qorti tista' tordna lill-parti tissottometti traduzzjoni ċċertifikata ta' kwalunkwe dokument li hija pprezentat biss jekk ma jkun hemm l-ebda mod ieħor biex jiġu aċċertati l-fatti rilevanti tal-każ (l-Artikolu 600(5) tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili).

L-Ungerija ma tindikax – fi hdan id-dritt tagħha li tagħmel dan skont l-Artikolu 21a(1) tar-Regolament – lingwa uffiċjali minbarra tagħha stess, li tista' taċċetta għal-lingwa uffiċjali taċ-ċertifikat.

#### **L-Artikolu 25 1 (j) L-awtoritajiet kompetenti mill-eżekuzzjoni**

L-ordnijiet ta' eżekuzzjoni fl-Ungerija jistgħu jinħarġu, f'każijiet li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament, mill-qorti distrettwali li topera fis-sede tal-qorti reġjonali li fit-territorju tagħha jkun domiciljat id-debitur; fin-nuqqas ta' dan, il-qorti distrettwali li topera fil-post tal-assi li jistgħu jkunu sogġetti għal eżekuzzjoni, fil-post ta' uffiċċju tal-fergħa fl-Ungerija ta' kumpanija rreġistrata barra mill-pajjiż, jew, fil-każ ta' rappreżentazzjoni kummerċjali diretta, fil-post tal-fergħa jew tal-agenzija; u f'Budapest, il-Qorti Distrettwali Ċentrali ta' Buda.

Fl-Ungerija, il-qorti li twettaq l-eżekuzzjoni hija intitolata għall-miżuri speċifiki fl-Artikolu 23 tar-Regolament. Fil-ligi Ungeriza, il-qorti li twettaq l-eżekuzzjoni hija l-qorti li għaliha gie maħtur uffiċjal għidizzjarju tal-qorti indipendenti biex jipproċedi.

L-aħħar aġġornament: 02/01/2024

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija gestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċetta responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.